

Sygnatura akt VIII Gz 54/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski (sprawozdawca)

Sędziowie: SSO Anna Budzyńska

SSO Agnieszka Kądziołka

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2018 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku dłużnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w S.

o ogłoszenie upadłości

na skutek zażalenia dłużnika na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 8 listopada 2017 roku, syg. akt XII GU 289/17,

postanawia:

oddalić zażalenie.

Agnieszka Kądziołka Leon Miroszewski Anna Budzyńska

UZASADNIENIE

Dnia 13 września 2017 r. członkowie zarządu dłużnika (...) sp. z o.o. – P. K. oraz R. M. – złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości spółki.

Zarządzeniem z 6 października 2017 r. zobowiązano dłużnika do:

- wskazania miejsca, w którym znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika,
- podania informacji, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy,
- przedłożenia bilansu sporządzonego dla celów tego postępowania na dzień przypadający w okresie 30 dni przed dniem złożenia wniosku,

- przedłożenia aktualnego wykazu majątku z szacunkową wyceną jego składników (wykaz powinien zawierać wszelkie posiadane przez dłużnika składniki majątkowe m.in. ruchomości, nieruchomości, środki pieniężne, wierzytelności, akcje, udziały, papiery wartościowe, obligacje oraz osiągnięte dochody)
- przedłożenia spisu wierzycieli dłużnika zawierającego określenie wierzycieli w sposób umożliwiający ocenę ich zdolności prawnej lub organizacyjno-prawnej formy działalności osoba prawna, osoba fizyczna, wspólnicy spółki cywilnej itp.) ze wskazaniem ich adresów (co do każdej pozycji spisu), wierzytelności każdego z nich, terminów zapłaty tych wierzytelności, -przedłożenie listy zabezpieczeń dokonanych przez wierzycieli na majątku dłużnika wraz z datami ich ustanowienia, względnie informacji, iż takich zabezpieczeń nie ustanowiono;
- przedłożenia spisu podmiotów zobowiązanych majątkowo wobec dłużnika, zawierającego określenie poszczególnych dłużników w sposób umożliwiający ocenę ich zdolności prawnej lub organizacyjno-prawnej formy działalności osoba prawna, osoba fizyczna, wspólnicy spółki cywilnej itp.) wraz z adresami, datami powstania wierzytelności oraz terminami ich zapłaty, -przedłożenie informacji o postępowaniach dotyczących ustanowienia na majątku dłużnika hipotek, zastawów, zastawów rejestrowych, zastawów skarbowych i hipotek morskich oraz innych obciążeń podlegających wpisowi w księdze wieczystej lub w rejestrach, jak również o prowadzonych innych postępowaniach sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych oraz przed sądami polubownymi dotyczących majątku dłużnika;
- przedłożenia oświadczenia o prawdziwości danych zawartych we wniosku-dotyczy danych uzupełnianych w oparciu o poniższe zarządzenie,
- uiszczenia zaliczki na wydatki w kwocie 4.251.21 zł

w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. Zobowiązanie doręczono dłużnikowi 13 października 2017 r. W jego wykonaniu dłużnik uiszczył żadaną zaliczkę oraz 20 października 2017 r. złożył pismo z 19 października 2017 r.

Powyższe zobowiązania zostały doręczone wnioskodawcy w dniu 13 października 2017 r.

Zarządzeniem z 8 listopada 2017 r. (sygn. akt XII GU 289/17) Przewodniczący w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie zwrócił wniosek o ogłoszenie upadłości.

Powyższe zarządzenie oparł na art. 35 pr. upadł. w zw. z art. 130 § 1 i § 2 k.p.c., wyjaśniając, że wniosek nie mógł otrzymać prawidłowego biegu, bowiem dłużnik nie uzupełnił wszystkich braków formalnych, do których usunięcia został wezwany zarządzeniem z 6 października 2017 r. Mianowicie nie podał informacji, czy jest podmiotem niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych, w przedłożonym wykazie majątku nie wskazano wartości szacunkowych poszczególnych składników majątkowych, w przedłożonym spisie wierzycieli nie wskazano terminów zapłaty poszczególnych zobowiązań, nie wskazał wierzycieli będących pożyczkodawcami dłużnika, pracownikami oraz podmiotami pobierającymi składki na ubezpieczenie społeczne czy też podatki. Nadto w przedłożonym spisie podmiotów zobowiązanych majątkowo wobec dłużnika nie wskazano terminów powstania poszczególnych wierzytelności oraz terminów ich zapłaty, a także nie wskazano podmiotu zobowiązanego wobec dłużnika z tytułu podatku VAT oraz jego adresu.

Zażalenie na powyższe zarządzenia złożył dłużnik, zaskarżając zarządzenie w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił naruszenie:

- art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 35 pr. upadł. poprzez nieprawidłowe zastosowanie i sformułowanie wezwania do uzupełnienia braków formalnych w sposób uniemożliwiający jego prawidłową realizację, a nadto brak zawarcia

pouczenia, że w przypadku braku możliwości dołączenia dokumentów wymienionych w art. 23 ust. 1 pr. upadł., dłużnik powinien podać i uprawdopodobnić przyczyny ich nieprzedłożenia,

- art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 35 pr. upadł. poprzez niezasadne zastosowanie i zarządzenie zwrotu wniosku.

W uzasadnieniu przedstawił argumentację sformułowanych zarzutów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do art. 35 pr. upadł. w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości stosuje się odpowiednio przepisy księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego, z wyjątkiem przepisów o zawieszeniu i wznowieniu postępowania. W konsekwencji, poprzez powyższy przepis odsyłający do postępowania upadłościowego znajduje odpowiednie zastosowanie również art. 130 k.p.c. Zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c., jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Natomiast według art. 130 § 2 k.p.c. po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

W tym miejscu jedynie zwięźle należy przytoczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych panuje zgoda, że wezwanie do usunięcia braków pisma procesowego w trybie art. 130 k.p.c. powinno dokładnie wskazywać te braki i sposób ich usunięcia (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 30 lipca 1998 r., sygn. akt III CZ 92/98, L.; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 listopada 1998 r., sygn. akt III CKN 871/98, L.; postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2005 r., sygn. akt II CZ 100/05; L.). Sposób zredagowania wezwania musi być precyzyjne, jednoznaczne w swej treści, bowiem wezwanie o niejednoznacznej treści, dopuszczające dwojaką interpretację, nie czyni zadość stawianym mu wymaganiom i tym samym nie może powodować negatywnych skutków dla wezwanego (vide orzeczenie Sądu Najwyższego z 4 lipca 1960 r., sygn. akt 2 CZ 65/60, RPEiS 1963, nr IV, s. 373). Wyjaśnienia przy tym wymaga, że ocena jednoznaczności wezwania w trybie art. 130 k.p.c. powinna być dokonana z uwzględnieniem kontekstu odbiorcy. Wezwanie skierowane do zawodowego pełnomocnika może cechować w ograniczonym zakresie pewna ogólność, a nawet skrótowość wynikająca z powołania w zarządzeniu określonych przepisów procesowych regulujących warunki formalne (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 15 maja 2001 r., sygn. akt I CZ 49/01, L.).

Ponadto należy zwrócić uwagę, że wyznaczony w wezwaniu termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma procesowego dotyczy tylko tych braków, które zostały wskazane w wezwaniu (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 1970 r., sygn. akt II CZ 136/70, L.) i należy go uznać za niezachowany, jeśli strona podjęła czynność w taki sposób, że brak nie został uzupełniony w całości (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 15 maja 2008 r., sygn. akt I CZ 34/08, L.).

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę przedmiotowej sprawy należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że żaden z przepisów nie nakłada obowiązku pouczenia wnioskodawcy o art. 23 ust. 3 pr. upadł., zgodnie z którym jeżeli dłużnik nie może dołączyć do wniosku dokumentów, o których mowa w ust. 1, powinien podać przyczyny ich niedołączenia oraz je uprawdopodobnić. Należy przy tym pamiętać, że podanie tych przyczyn i ich uprawdopodobnienie powinno znaleźć się już we wniosku o ogłoszenie upadłości jako substytut przedstawienia stosownych dokumentów. Analiza złożonego przez dłużnika wniosku o ogłoszenie upadłości pozwala na ocenę, że dłużnik miał świadomość zarówno zakresu niezbędnych dokumentów, jak i samego art. 23 ust. 3 pr. upadł. W złożonym wniosku wyjaśniał bowiem „wśród dołączonych do wniosku dokumentów brak jest [...], bowiem np. na dzień składania wniosku takich nie było” (k. 4), a przy tym dłużnik powołał się na przepisy ustawy: „Ponadto podaję niezbędne dane wynikające z treści przepisu art. 22 i nast. pr. up.” (k. 3). Nie bez znaczenia pozostaje

również zakończenie wniosku „Pozostałe wymagane ustawą dokumenty zostaną uzupełnione w terminie 14 dni od złożenia wniosku. Ich brak jest podyktowany decyzją o natychmiastowym złożeniu wniosku i koniecznością ich przygotowania – zostało zlecone odpowiednim osobom.” (k. 4). Wobec takiego sposobu zredagowania wniosku nie było ani wynikającego z przepisów prawa obowiązku pouczenia o art. 23 ust. 3 pr. upadł., ani takie pouczenie nie mogło wydawać się potrzebne i celowe, skoro dłużnik już we wniosku – zgodnie z art. 23 ust. 3 pr. upadł. – wskazywał na brak niektórych dokumentów, przyczyny tego braku, a nadto prezentował uzasadnienie tego braku (w celu uprawdopodobnienia przyczyny), deklarując zarazem uzupełnienie dokumentacji.

Przede wszystkim należało zwrócić uwagę, że dłużnik został wezwany do uzupełnienia braków formalnych poprzez podanie informacji, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy. W uzasadnieniu zażalenia dłużnik wskazał, że wezwanie w tym zakresie było bezpodstawne, bowiem oświadczenie w tym zakresie złożył już we wniosku o ogłoszenie upadłości. Tak nie jest - we wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnik zawarł oświadczenie, lecz odbiegające od tego, które jest wymagane przez art. 22 ust. 1 pkt 4 pr. upadł., mianowicie nie zawierające treści, że dłużnik nie jest również „niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy”. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych określało, że należy złożyć oświadczenie o stosownej treści (wskazanie brzmienia art. 22 ust. 1 pkt 4 pr. upadł), mimo to dłużnik w piśmie z 19 października nie zawarł oświadczenia o wskazanym brzmieniu, ani nie ustosunkował się w tym zakresie do wezwania. W konsekwencji złożony przez dłużnika wniosek o ogłoszenie upadłości już z tej tylko przyczyny nie mógł otrzymać prawidłowego biegu, wobec czego zaskarżone zarządzenie w przedmiocie zwrotu wniosku było uzasadnione.

Nie zasługuje na aprobatę stanowisko dłużnika, że wywiązał się w pozostałym zakresie z wezwania do uzupełnienia braków formalnych. Przede wszystkim nie jest równoznaczne pojęcie „wartości szacunkowej” majątku (którą dłużnik miał wskazać) z „wartością bilansową”, określaną na potrzeby dokumentacji rachunkowej. Nadto dłużnik nie był wezwany do podania daty sporządzenia dokumentów, z których wywodzi wiarygodności albo z których wynikają wiarygodności podmiotów trzecich wobec niego, toteż myli je z pojęciem „daty powstania wiarygodności” czy „terminu zapłaty tych wiarygodności”. Tym samym dłużnik nie usunął kolejnych braków formalnych, co uzasadniało zwrot wniosku.

Szczególnie istotny jest brak dotyczący wyczerpujących danych, zgodnych z art. 23 ust. 1 pkt 3 Prawa upadłościowego dotyczący niewskazania terminów powstania i terminów wymagalności poszczególnych zobowiązań. Co prawda dołączony w ramach uzupełniania braków wydruk komputerowy dotyczący wierzycieli wskazuje na daty, które można odczytać jako inne niż data sporządzenia dokumentu określającego podstawę i wielkość zobowiązania, jednak nie sposób danych tych odnosić do żadnego konkretnego kryterium. Podobnie rzecz się ma z listą podmiotów zobowiązanych w stosunku do dłużnika.

Wbrew stanowisku dłużnika treść wezwania do uzupełnienia braków formalnych z 6 października 2017 r. była precyzyjna i zrozumiała, również dla osoby działającej bez pełnomocnika procesowego. Wezwanie sformułowano w sposób odpowiadający brzmieniu art. 22 oraz art. 23 ust. 1 pr. upadł. Ponadto zawierało ono dodatkowe wyjaśnienia oraz doprecyzowania w zakresie podlegającym uzupełnieniu. Jedynie na marginesie wypada wskazać, że nie zachodzą przesłanki, by dać wiarę dłużnikowi, że nie rozumiał takich sformułowań jak „osoba fizyczna”, „osoba prawna”, „wspólnik spółki cywilnej”, skoro dłużnikiem jest profesjonalny uczestnik obrotu gospodarczego – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która uczestniczy w obrocie prawno-gospodarczym, a więc musi posiadać rozeznanie w wielu obszarach prawa (tak samo, jak i piastuni jej organów, do których odpowiednie przepisy prawa nakazują stosować miernik podwyższonej staranności – np. art. 293 § 2 k.s.h.).

Mając powyższe na względzie należało, na podstawie art. 35 pr. upadł w zw. z art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., postanowić jak w sentencji.

Agnieszka Kądziołka Leon Miroszewski Anna Budzyńska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)